

Briuselis, 2019 m. lapkričio 22 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2018/0224(COD)

14298/1/19
REV 1

RECH 498	CODEC 1648
COMPET 752	MARE 27
IND 287	DIGIT 172
MI 799	EMPL 572
EDUC 457	CYBER 315
TELECOM 363	CLIMA 307
ENER 509	SPACE 93
ENV 936	ATO 97
REGIO 211	RELEX 1070
AGRI 559	JAI 1218
TRANS 542	CSDP/PSDC 537
SAN 472	ECO 121
CADREFIN 377	

PRANEŠIMAS

nuo: Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER I)

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 14016/19

Komisijos dok. Nr.: 9865/18 RECH 272 COMPET 421 IND 153 MI 436 EDUC 245 TELECOM
170 ENER 224 ENV 413 REGIO 38 AGRI 271 TRANS 248 SAN 181
CADREFIN 79 CODEC 998 IA 189 + ADD 1-6

Dalykas: Programos „Europos horizontas“ dokumentų rinkinys: bendroji mokslinių tyrimų ir
inovacijų programa (2021–2027 m.)

- Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo
nustatoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ ir su ja
susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės

a) konstatuojamosios dalys

b) IV priedas (sinergija)

- *Dalinis bendras požiūris*

I. IVADAS

1. 2018 m. birželio 7 d. Komisija, remdamasi SESV 173, 182, 183 ir 188 straipsniais, pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ ir su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės (2021–2027 m.).
2. 2018 m. lapkričio 30 d. posėdyje Taryba (konkurencingumas) priėmė dalinį bendrą požiūrį¹.
3. Europos Parlamentas pranešėju dėl bendrosios programos paskyrė Europos Parlamento narį Dan NICIA (S&D). Europos Parlamentas dėl savo pranešimo balsavo 2018 m. gruodžio 12 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę² priėmė 2018 m. spalio 17 d., o Regionų komitetas savo nuomonę pateikė spalio 8–10 d. vykusioje plenarinėje sesijoje³.
4. Po ankstesnės Europos Parlamento kadencijos metu įvykusio šešto ir paskutinio trišalio dialogo posėdžio, surengto 2019 m. kovo 19 d., pirmininkaujanti valstybė narė su Europos Parlamento atstovais pasiekė bendrą sutarimą dėl daugumos pasiūlymo nuostatų. 2019 m. kovo 27 d. Nuolatinių atstovų komitetas patvirtino bendrą sutarimą. 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamentas balsavo dėl savo teisėkūros rezoliucijos dėl pasiūlymo.
5. Konstatuojamosios dalys, neįtrauktos į tą bendrą sutarimą, ir IV priedas dėl programos „Europos horizontas“ sinergijos su kitomis ES programomis nėra to bendro sutarimo dalis.
6. Be to, kadangi programa „Europos horizontas“ yra susijusi su daugiamete finansine programa (DFP), visos poveikį biudžetui darančios nuostatos yra pateiktos laiškinuose ir nėra bendro sutarimo dalis. Tas pats pasakytina apie nuostatas, susijusias su programos „Europos horizontas“ asocijuotomis trečiosiomis valstybėmis, nes jos yra horizontaliojo pobūdžio.

¹ Dok. 15102/18 + ADD 1; HU negalėjo pritarti šiam daliniam bendram požiūriui.

² Dok. 13758/18 (nuomonė dėl bendrosios programos ir specialiosios programos).

³ Dok. 13759/18 (nuomonė dėl bendrosios programos ir specialiosios programos).

II. DARBAS TARYBOJE

7. Austrijos ir Rumunijos pirmininkavimo laikotarpiais Mokslinių tyrimų darbo grupė pradėjo diskusijas dėl tų pasiūlymo konstatuojamųjų dalių, kurios nėra bendro sutarimo dalis. Remdamasi šiomis diskusijomis, pirmininkaujanti Suomija 2019 m. rugsėjo 12 d. darbo grupės posėdyje pateikė pirmą kompromisinį tekstą. Po to posėdžio darbo grupė nagrinėjo vis atnaujinamus pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinius tekstus.
8. Be to, pirmininkaujanti Suomija 2019 m. spalio 7 d. darbo grupės posėdyje pateikė pirmą kompromisinį tekstą dėl IV priedo, susijusio su programos „Europos horizontas“ sinergija su kitomis programomis. Po to posėdžio darbo grupė nagrinėjo vis atnaujinamus pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinius tekstus.
9. Šio pranešimo priede pateiktas tekstas yra toks pat kaip dok. 14016/19 priede išdėstytas tekstas, kuris 2019 m. lapkričio 20 d. buvo apsvarstytas Nuolatinių atstovų komitete. Komitetas susitarė tekstą be pakeitimų perduoti Tarybai (konkurencingumas) priimti 2019 m. lapkričio 29 d. posėdyje.
10. Pirmininkaujanti valstybė narė nori pasiekti bendrą požiūrį dėl šio kompromisinio teksto dėl konstatuojamųjų dalių ir dėl IV priedo. Kaip nurodyta pirmiau, kitose teksto dalyse vis dar yra laužtiniuose skliaustuose pateikiamų nuostatų. Todėl tai bus dalinis bendras požiūris.
11. Jei Taryba savo (konkurencingumo) posėdyje lapkričio 29 d. susitars dėl dalinio bendro požiūrio dėl Euratomo programos, toliau pateikto teksto IV priedo 15 dalyje esantys laužtiniai skliaustai bus išbraukti – sinergijai su Euratomo programa skirtas tekstas taip pat bus šio dalinio bendro požiūrio dalis.
12. Vengrija paskelbė, jog laikosi išlygos dėl viso toliau priede pateikiamo teksto, laikydamasi bendros išlygos dėl bendro požiūrio į programą „Europos horizontas“.

III. IŠVADA

13. Tarybos prašoma priimti šio pranešimo priede išdėstytą dalinį bendrą požiūrį.

**PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, KURIUO
NUSTATOMA BENDROJI MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR INOVACIJŲ PROGRAMA
„EUROPOS HORIZONTAS“ IR SU JA SUSIJUSIOS DALYVAVIMO IR SKLAIDOS
TAISYKLĖS**

KONSTATUOJAMOSIOS DALYS IR IV PRIEDAS (SINERGIJA)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 173 straipsnio 3 dalį,
182 straipsnio 1 dalį, 183 straipsnį ir 188 straipsnio antrą pastraipą,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁴,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁵,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros⁶,

⁴ OL C [...], [...], p. [...].

⁵ OL C [...], [...], p. [...].

⁶ ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir ... m.
... d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) Sąjungos tikslas – stiprinti savo mokslo ir technologijų bazes sukuriant Europos mokslinių tyrimų erdvę, kurioje tyrėjai, mokslinės žinios ir technologijos judėtų laisvai, ir skatinant ją tapti konkurencingesne, be kita ko, jos pramonės srityje, kartu skatinant visą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, kad būtų įgyvendinti Sąjungos strateginiai prioritetai, kurių galutinis tikslas yra propaguoti taiką, Sąjungos vertybes ir jos tautų gerovę;
- (2) kad siekiant šio bendro tikslo būtų daromas mokslinis, technologinis, ekonominis, aplinkos ir socialinis poveikis ir būtų kuo labiau padidinta Sąjungos investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas pridėtinė vertė, Sąjunga turėtų investuoti į pažangius mokslinius tyrimus ir inovacijas įgyvendindama bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“ (2021–2027 m.) (toliau – Programa), siekdama remti pažangių žinių ir aukštos kokybės technologijų kūrimą, geresnę sklaidą ir perdavimą Sąjungoje, pritraukti talentingų darbuotojų visais lygmenimis ir prisidėti prie visapusiško Sąjungos talentingų darbuotojų įtraukimo, sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimo ryšiams ir didinti mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikį įvairių krypčių Sąjungos politikos formavimui, rėmimui ir įgyvendinimui, remti ir stiprinti novatoriškų ir tvarių sprendimų pradėjimą naudoti ir diegimą Sąjungos ekonomikoje, visų pirma MVĮ ir visuomenėje, spręsti pasaulinius iššūkius, įskaitant klimato kaitą ir darnaus vystymosi tikslus, kurti darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą, taip pat skatinti Sąjungos pramonės konkurencingumą ir didinti Sąjungos patrauklumą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje. Programa turėtų būti skatinamos visų rūšių inovacijos, įskaitant proveržio inovacijas, taip pat skatinama rinkoje diegti novatoriškus sprendimus ir užtikrinami optimalūs tokių investicijų rezultatai, kad būtų daromas didesnis poveikis sustiprintoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje;
- (2a) Programa turėtų būti padedama didinti viešąsias ir privačias investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas valstybėse narėse, taip padedant pasiekti bendrą bent 3 proc. Sąjungos BVP investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą lygį. Siekiant šio tikslo reikės užtikrinti, kad valstybės narės ir privatusis sektorius papildytų šią Programą savo sustiprintais investicijų veiksmis, skirtais mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų sritims;⁷

⁷ Bendro sutarimo su EP dalis.

- (3) siekiant padėti įgyvendinti Sąjungos politikos tikslus, pagal šią Programą remiama veikla turėtų, kai aktualu, būti grindžiama inovacijoms palankiu reglamentavimu ir skatinti nustatyti toki reglamentavimą, laikantis inovacijų principo^{8,9}, kad būtų remiamas spartesnis ir intensyvesnis Sąjungos didelio masto žinių turto transformavimas į inovacijas;
- (4) visa Programa turėtų būti įgyvendinama kuo plačiau laikantis bendrųjų atvirojo mokslo, atvirųjų inovacijų ir atvirumo pasauliui principų. Šiais principais turėtų būti užtikrintas Sąjungos investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas pažangumas ir poveikis;
- (5) atvirasis mokslas, įskaitant atvirąją prieigą prie mokslinių publikacijų ir mokslinių tyrimų duomenų, taip pat optimali žinių sklaida ir naudojimas jomis, gali padėti gerinti mokslo kokybę ir didinti jo poveikį bei naudą, taip pat sparčiau tobulinti žinias užtikrinant, kad jos taptų patikimesnės, efektyvesnės, tikslesnės ir geriau suprantamos visuomenei, taip pat padėtų įveikti visuomeninius iššūkius. Turėtų būti nustatytos nuostatos, kuriomis būtų užtikrinta, kad paramos gavėjai suteiktų atvirąją prieigą prie recenzuojamų mokslinių publikacijų. Taip pat turėtų būti užtikrinta, kad paramos gavėjai suteiktų atvirąją prieigą prie mokslinių tyrimų duomenų, laikantis principo „kiek įmanoma, atviri, bet kiek būtina, uždari“ ir sudarant galimybę taikyti išimtis dėl pagrįstų priežasčių, susijusių su duomenų apsaugos taisyklėmis ir saugumo interesais, taip pat su intelektinės nuosavybės teisėmis, Europos Sąjungos ekonomikos konkurencingumu pasaulyje ir kitais teisėtais interesais. Daugiau dėmesio visų pirma reikėtų skirti atsakingam mokslinių tyrimų duomenų tvarkymui – šis procesas turėtų atitikti surandamumo, prieinamumo, sąveikumo ir pakartotinio naudojimo (angl. FAIR) principus, ypač integruojant duomenų tvarkymo planus. Kai tinkama, paramos gavėjai turėtų naudotis Europos atvirojo mokslo debesijos teikiamomis galimybėmis ir vadovautis kitais atvirojo mokslo principais ir praktika;

⁸ Geresnio reglamentavimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų priemonių rinkinys, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/better-regulation-toolbox-21_en_0.pdf.

⁹ 2018 m. gegužės 15 d. Komisijos komunikatas „Atnaujinta Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė – Europos galimybė formuoti savo ateitį“ (dok. COM(2018)306).

- (6) Programos koncepcija ir projektas turėtų padėti patenkinti poreikį visoje ES sukurti kritinę remiamos veiklos masę bendradarbiaujant tarptautiniu lygmeniu, vadovaujantis JT darbotvarke iki 2030 m. ir jos darnaus vystymosi tikslais (DVT). Programos įgyvendinimas turėtų padėti siekti šių tikslų ir sustiprinti ES bei jos valstybių narių įsipareigojimą nuosekliai ir integruotai įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m. ir užtikrinti darnų vystymąsi trimis jos aspektais – ekonominiu, socialiniu ir aplinkos;
- (7) pagal Programą remiama veikla turėtų padėti įgyvendinti Sąjungos tikslus ir prioritetus, stebėti ir vertinti jų įgyvendinimo pažangą ir nustatyti peržiūrėtus arba naujus prioritetus;
- (7a) Programa užtikrinamas mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų viešojo finansavimo skaidrumas ir atskaitomybė, taip apsaugant viešąjį interesą;
- (7b) Programa turėtų būti remiama mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla socialinių ir humanitarinių mokslų srityje. Tai apima mokslinių žinių tobulinimą šioje srityje, taip pat naudojimąsi socialinių ir humanitarinių mokslų srities išvalgomis ir pažanga siekiant padidinti Programos ekonominį ir socialinį poveikį. Programos veiklos srityje „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ socialinių ir humanitarinių mokslų aspektai bus visapusiškai integruoti į visas veiksmų grupes. Be socialinių ir humanitarinių mokslų skatinimo, socialinių ir humanitarinių mokslų aspektų integravimas į projektus taip pat turėtų būti remiamas, kai tinkama, į ekspertų komitetus ir vertinimo komisijas įtraukiant nepriklausomus socialinių ir humanitarinių mokslų sričių ekspertus, taip pat laiku atliekant socialinių ir humanitarinių mokslų aspektų stebėseną finansuojamuose mokslinių tyrimų veiksmuose ir atitinkamų ataskaitų teikimą. Visų pirma visoje Programoje bus stebimas socialinių ir humanitarinių mokslų aspektų integravimo mastas;

- (8) įgyvendinant Programą, atsižvelgiant į dalyvaujančių mokslinių tyrimų ir inovacijų bendruomenių pobūdį, vykdomos veiklos rūšis ir tikslus, taip pat į siekiamą daryti poveikį, turėtų būti išlaikoma mokslinių tyrimų ir inovacijų, taip pat finansavimo, grindžiamo principais „iš apačios į viršų“ (orientuoto į tyrėjus arba novatorius) ir „iš viršaus į apačią“ (nustatomo remiantis strategiškai apibrėžtais prioritetais) pusiausvyra. Atitinkamų Programos dalių, kurių visos padeda siekti visų bendrųjų ir konkrečių Programos tikslų, įgyvendinimo metodas turėtų būti pasirenkamas atsižvelgiant į šių veiksnių derinį;
- (8a) pagal Programą turėtų būti teikiama parama visais mokslinių tyrimų ir inovacijų etapais, ypač bendradarbiavimo projektuose, taip pat atitinkamai misijose ir partnerystėse. Fundamentiniai moksliniai tyrimai yra viena iš svarbiausių vertybių ir svarbi sąlyga siekiant padidinti Sąjungos gebėjimą pritraukti geriausius mokslininkus, kad ji taptų pasauliniu kompetencijos centru. Reikėtų užtikrinti fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų pusiausvyrą. Tai suderinus su inovacijomis, bus remiamas Sąjungos ekonomikos konkurencingumas, ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas;
- (8b) įrodymai rodo, kad visapusiškos įvairovės užtikrinimas yra labai svarbu siekiant gero mokslo, nes įvairovė mokslui yra naudinga. Įvairovė ir įtrauktis prisideda prie pažangumo bendrų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje: tarpdalykinis, sektorių bendradarbiavimas ir bendradarbiavimas visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje padeda užtikrinti geresnius mokslinius tyrimus ir kokybiškesnius projektų pasiūlymus, gali lemti didesnę panaudojimą visuomenėje ir gali paskatinti inovacijų teikiamą naudą, taip sudarant sąlygas Europai daryti pažangą;¹⁰
- (8c) siekiant sudaryti galimybę suteikti spartesnę, principu „iš viršaus į apačią“ pagrįstą prieigą prie finansavimo mažiems bendradarbiaujantiems konsorciумams, įgyvendinantiems veiksmus, apimančius veiklą nuo fundamentinių mokslinių tyrimų atlikimo iki taikymo rinkoje, gali būti taikoma skubi mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmų procedūra;
- (8d) siekiant kuo labiau padidinti programos „Europos horizontas“ poveikį, daug dėmesio reikėtų skirti daugiadalykiams, tarpdalykiams ir įvairiadalykiams metodams;
- (8e) siekiant įgyvendinti šios Programos tikslus ir kartu laikantis pažangumo principo, Programa turėtų būti siekiama stiprinti, be kita ko, bendradarbiavimo ryšius Europoje ir taip padėti mažinti mokslinių tyrimų ir inovacijų atotrūkį;¹¹

¹⁰ Susitarta daliniame bendrame požiūryje.

¹¹ Bendro sutarimo su EP dalis.

- (8f) kompetencijos iniciatyvomis turėtų būti siekiama stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacijų pažangumą reikalavimus atitinkančiose šalyse, įskaitant, pavyzdžiui, paramą mokymui siekiant tobulinti mokslinių tyrimų ir inovacijų valdymo įgūdžius, apdovanojimus, inovacijų ekosistemų stiprinimą ir mokslinių tyrimų ir inovacijų tinklų kūrimą, be kita ko, remiantis ES finansuojama mokslinių tyrimų infrastruktūromis. Pareiškėjai turi aiškiai parodyti, kad projektai yra susiję su nacionalinėmis ir (arba) regioninėmis mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijomis, kad būtų galima kreiptis dėl finansavimo pagal programos „Europos horizontas“ paprogramės „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ dalyvių skaičiaus didinimo ir kompetencijos skleidimo dalį;¹²
- (9) pagal veiklos sritį „Pažangus mokslas“ vykdoma mokslinių tyrimų veikla turėtų būti nustatoma atsižvelgiant į mokslo poreikius ir galimybes ir ja turėtų būti skatinama mokslinė kompetencija. Mokslinių tyrimų darbotvarkė turėtų būti nustatyta glaudžiai bendradarbiaujant su mokslo bendruomene ir joje turėtų būti, be kita ko, akcentuojamas naujų mokslinių tyrimų ir inovacijų srities talentingų darbuotojų, pradedančių tyrėjų pritraukimas, kartu stiprinant Europos mokslinių tyrimų erdvę, vengiant protų nutekėjimo ir skatinant protų apykaitą;
- [(9a) Programa turėtų būti remiama Sąjunga ir jos valstybės narės, kad būtų atsižvelgta į tai, kad egzistuoja itin intensyvi tarptautinė konkurencija siekiant pritraukti talentingiausias ir geriausias įgūdžių turinčias darbuotojus;]
- (10) siekiant užtikrinti kuo didesnę integravimą visose atitinkamose teminėse srityse, kartu užtikrinant aukšto lygio ir tvarų pažangumo bei poveikio lygį naudojamų išteklių atžvilgiu, Programos veiklos sritis „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ turėtų būti grindžiama mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmų grupėmis. Taip bus skatinamas tarpdalykinis, tarpsektorinis, įvairias politikos sritis aprėpiantis ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas siekiant darnaus vystymosi tikslų laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. bei Paryžiaus susitarimo principų ir siekiant užtikrinti Sąjungos pramonės konkurencingumą šiame procese. Organizavus didelio užmojo, plataus masto iniciatyvas mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų forma bus sudaryta galimybė Programa užtikrinti transformatyvų ir sisteminių poveikį visuomenei siekiant darnaus vystymosi tikslų, taip pat vykdant tarptautinį bendradarbiavimą ir mokslo diplomatiją;

¹² Bendro sutarimo su EP dalis.

- (11) vienas iš pagrindinių būdų pasiekti Programos tikslus, ypač kurti tvarias darbo vietas ir užtikrinti tvarų ekonomikos augimą, į Programą turėtų būti visapusiškai ir laiku įtrauktas pramonės sektorius visais lygmenimis: nuo pavienių verslininkų ir mažųjų ir vidutinių įmonių iki stambių įmonių. Užtikrinant tokį pramonės sektoriaus dalyvavimą reikėtų pasirūpinti, kad pramonės sektoriaus dalyvavimo įgyvendinant remiamus veiksmus lygis būtų bent ne žemesnis nei dalyvavimo įgyvendinant ankstesnės bendrosios programos „Horizontas 2020“, sukurtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013¹³, veiksmus lygis;
- (11a) Programos veiksmams turėtų būti svariai prisidedama siekiant išnaudoti Europos strateginių sektorių, įskaitant bazines didelio poveikio technologijas, atspindinčias ES pramonės politikos strategijos tikslus, potencialą¹⁴;
- (11b) daugiašalėmis suinteresuotųjų subjektų, įskaitant pilietinę visuomenę ir pramonės sektorių, konsultacijomis turėtų būti prisidėta prie strateginio planavimo proceso metu nustatytų perspektyvų ir prioritetų. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti rengiami reguliarūs strateginiai mokslinių tyrimų ir inovacijų planai, tvirtinami priimant įgyvendinimo aktus, siekiant parengti darbo programų turinį;
- (11c) siekiant finansuoti konkretų veiksma, darbo programoje turėtų būti atsižvelgiama į konkrečių ankstesnių projektų rezultatus ir į mokslo, technologijų ir inovacijų padėtį nacionaliniu, Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis bei į atitinkamus politikos, rinkos ir visuomeninius pokyčius;¹⁵

¹³ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

¹⁴

¹⁵ Bendro sutarimo su EP dalis.

- (12) svarbu remti Sąjungos pramonę, kad ji inovacijų, skaitmeninimo ir poveikio klimatui neutralumo srityse išliktų arba taptų pasaulio lydere, visų pirma investuojant į bazines didelio poveikio technologijas, kuriomis grindžiamas rytojaus verslas. Programos veiksmais turėtų būti sprendžiamos rinkos nepakankamumo arba nepakankamų investicijų problemos, proporcingai ir skaidriai skatinamos investicijos nedubliuojant ar neištumiant privačiojo finansavimo, be to, šie veiksmai turėtų suteikti aiškios Europos pridėtinės vertės ir užtikrinti viešųjų investicijų grąžą. Taip bus užtikrinamas Programos veiksmų ir ES valstybės pagalbos taisyklių suderinamumas, vengiant nepagrįstų konkurencijos iškreipimų vidaus rinkoje;
- (13) įgyvendinant Programą turėtų būti integruotai remiami moksliniai tyrimai ir inovacijos, laikantis visų atitinkamų Pasaulio prekybos organizacijos nuostatų. Mokslinių tyrimų, įskaitant eksperimentinę plėtrą, sąvoka turėtų būti naudojama remiantis EBPO parengtu Fraskačio vadovu, o inovacijų sąvoka – EBPO ir Eurostato parengtu Oslo vadovu, vadovaujantis plačiu požiūriu, aprėpiančiu socialines inovacijas. Kaip ir ankstesnėje bendrojoje programoje „Horizontas 2020“, klasifikuojant technologinius mokslinius tyrimus, produktų kūrimą ir demonstracinę veiklą ir kvietimuose teikti pasiūlymus nustatant tinkamų veiksmų rūšis, ir toliau turėtų būti atsižvelgiama į EBPO pateiktas technologinės parengties lygio (angl. TRL) apibrėžtis. Dotacijos neturėtų būti skiriamos veiksmams, kai veikla viršija aštuntą technologinės parengties lygį. Konkretaus kvietimo teikti pasiūlymus pagal veiklos sritį „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ darbo programoje būtų galima numatyti galimybę skirti dotacijas didelio masto produktų patvirtinimui ir pakartotiniam pateikimui rinkai;
- (13a) nedarant poveikio deryboms dėl visos DFP, programa „Europos horizontas“ prie kosmoso srities tikslų bus prisidedama tokiu išlaidų lygiu, kuris bent jau proporcingai atitiks ankstesnės bendrosios programos „Horizontas 2020“, įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013, išlaidas;¹⁶

¹⁶ Susitarta daliniame bendrame požiūryje.

- (14) Komisijos komunikate dėl programos „Horizontas 2020“ laikotarpio vidurio vertinimo (COM(2018)2 final), Europos Parlamento pranešime dėl programos „Horizontas 2020“ įgyvendinimo vertinimo atsižvelgiant į jos tarpinį vertinimą ir pasiūlymą dėl Devintosios bendrosios programos (2016/2147(INI)) ir Tarybos išvadose „Nuo programos „Horizontas 2020“ tarpinio vertinimo link devintosios bendrosios programos“ pateikiama su šia Programa, įskaitant dalyvavimo joje ir jos sklaidos taisyklės, susijusių rekomendacijų, remiantis patirtimi, įgyta įgyvendinant ankstesnę programą, ir ES institucijų ir suinteresuotųjų subjektų pateikta informacija. Keletas iš šių rekomendacijų yra pasiūlyti priemonių, kuriomis skatinama protų apykaita ir sudaromos palankesnės sąlygos užtikrinti MTI tinklų atvirumą; investuoti su didesniu užmoju, kad būtų sukurta kritinė masė ir kuo labiau padidintas poveikis; remti proveržio inovacijas; teikti pirmenybę Sąjungos investicijoms į MTI didelės pridėtinės vertės srityse, visų pirma orientuojantis į misiją, visapusiškai laiku įtraukiant gerai informuotus piliečius ir rengiant plataus masto informavimo kampanijas; racionalizuoti Sąjungos finansavimo spektrą siekiant visapusiškai panaudoti Sąjungos MTI potencialą, be kita ko, supaprastinant įvairias partnerystės iniciatyvas ir bendro finansavimo schemas; plėtoti didesnę ir konkrečią įvairių Sąjungos finansavimo priemonių sinergiją, visų pirma pašalinant papildomumo neužtikrinančią intervencijos logiką ir sumažinant įvairių finansavimo rūšių sudėtingumą, taip pat siekiant padėti sutelkti Sąjungoje neišnaudojamą MTI potencialą; stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą ir didinti atvirumą dalyviams iš trečiųjų valstybių; tęsti paprastinimą, remiantis programos „Horizontas 2020“ įgyvendinimo patirtimi;
- (15) šia Programa turėtų būti siekiama užtikrinti sinergiją su kitomis Sąjungos programomis: nuo projektų rengimo ir strateginio planavimo iki projektų atrankos, valdymo, komunikacijos, rezultatų sklaidos ir naudojimosi jais, taip pat stebėsenos, audito ir valdymo. Kalbant apie MTI veiklos finansavimą, sinergija turėtų būti tokia, kad būtų galima kuo labiau suderinti išlaidų tinkamumo finansuoti taisyklės. Siekiant išvengti Sąjungos finansavimo kartojimosi bei dubliavimosi ir didinti jo svėrto poveikį, veiklai pagal programą „Europos horizontas“ vykdyti gali būti pervedamos lėšos iš kitų Sąjungos programų. Tokiais atvejais tokioms lėšoms bus taikomos programos „Europos horizontas“ taisyklės;

- (16) siekiant užtikrinti, kad Sąjungos finansavimas darytų kuo didesnę poveikį ir kuo veiksmingiau padėtų siekti Sąjungos politikos tikslų, Sąjunga, kai tikslinga, turėtų sudaryti Europos partnerystes su privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partneriais. Tokie partneriai, be kita ko, yra pramonės subjektai, universitetai, mokslinių tyrimų organizacijos, įstaigos, kurioms vietos, regiono, nacionaliniu arba tarptautiniu lygmeniu pavesta teikti viešąsias paslaugas, arba pilietinės visuomenės organizacijos, įskaitant fondus ir NVO, kurie remia ir (arba) vykdo mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, su sąlyga, kad palaikant partnerystės ryšius norimą poveikį galima pasiekti veiksmingiau negu tik Sąjungos lygmeniu;
- (17) šia Programa turėtų būti stiprinamas Europos partnerystės subjektų ir privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partnerių bendradarbiavimas tarptautiniu lygmeniu, be kita ko, šiuo tikslu sujungiant mokslinių tyrimų ir inovacijų programas ir tarpvalstybines investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas ir taip asmenims ir įmonėms užtikrinant abipusę naudą, kartu užtikrinant, kad Sąjunga galėtų ginti savo interesus strateginėse srityse;¹⁷
- (17a) ateities ir besiformuojančių technologijų (ABT) pavyzdinės iniciatyvos pasirodė esanti veiksminga ir efektyvi priemonė, nes bendromis ir suderintomis Sąjungos ir jos valstybių narių pastangomis visuomenei buvo suteikta naudos. Veikla, vykdoma pagal ABT pavyzdines iniciatyvas, susijusias su grafenu, žmogaus smegenų projektu ir kvantinėmis technologijomis, ir remiama pagal programą „Horizontas 2020“, bus toliau remiama pagal programą „Europos horizontas“ skelbiant kvietimus teikti pasiūlymus, numatytus darbo programoje. Pagal programos „Horizontas 2020“ ABT pavyzdinių iniciatyvų dalį remiami parengiamieji veiksmai bus naudingi pagal programą „Europos horizontas“ vykdomo strateginio planavimo procese ir suteiks informacijos dirbant misijų, bendro finansavimo ir (arba) bendro programavimo partnerysčių ir įprastinių kvietimų teikti pasiūlymus srityse;¹⁸
- (18) Jungtinis tyrimų centras (JRC) ir toliau turėtų padėti rengti Sąjungos politiką, visais politikos ciklo etapais teikdamas nepriklausomus vartotojų interesus atitinkančius mokslinius įrodymus ir techninę paramą. Tiesioginiai JRC veiksmai turėtų būti įgyvendinami lanksčiai, efektyviai ir skaidriai, atsižvelgiant į Sąjungos politikos poreikius ir atitinkamus JRC naudotojų poreikius ir užtikrinant Sąjungos finansinių interesų apsaugą. JRC ir toliau turėtų kurti papildomus išteklius;

¹⁷ Žr., pvz., Komisijos pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Europos Sąjungą tikrinimo sistema (COM(2017) 487).

¹⁸ Bendro sutarimo su EP dalis.

- (19) veiklos srityje „Novatoriška Europa“ turėtų būti sukurta integruotos paramos verslininkų poreikiams ir verslumui priemonių, kuriomis būtų siekiama įgyvendinti ir sparčiau diegti proveržio inovacijas sparčiam rinkos augimui užtikrinti. Taip turėtų būti užtikrintas vieno langelio principas siekiant pritraukti ir remti visų rūšių novatorius ir novatoriškas įmones, pavyzdžiui, MVĮ, įskaitant pradedančiąsias įmones, o išimtiniais atvejais – ir mažas vidutinės kapitalizacijos įmones, turinčias potencialą laipsniškai plėtoti veiklą tarptautiniu bei Sąjungos lygmenimis, ir greitai lanksčiomis sąlygomis siūlyti dotacijas ir bendrai finansuojamas investicijas, be kita ko, kartu su privačiais investuotojais. Šių tikslų turėtų būti siekiama įsteigiant Europos inovacijų tarybą. Šioje veiklos srityje taip pat turėtų būti remiamas Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT) ir apskritai Europos inovacijų ekosistemos, visų pirma bendrai finansuojant partnerystes su nacionaliniais ir regioniniais inovacijas remiančiais subjektais;
- (19a) pagal šį reglamentą, ypač kalbant apie Europos inovacijų tarybos vykdomą veiklą, pradedančioji įmonė yra MVĮ pradiniam gyvavimo ciklo etape (įskaitant universitetų atžalines įmones), kurios tikslas – novatoriški sprendimai ir atitinkamo masto verslo modelis ir kuri yra savarankiška, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB¹⁹ priedo 3 straipsnyje; vidutinės kapitalizacijos įmonė – įmonė, kuri nėra Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB apibrėžta labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė ir kurios darbuotojų skaičius, apskaičiuotas pagal tos rekomendacijos priedo I antraštinės dalies 3, 4, 5 ir 6 straipsnius, yra nuo 250 iki 3 000; maža vidutinės kapitalizacijos įmonė – vidutinės kapitalizacijos įmonė, kurios darbuotojų skaičius neviršija 499;
- (20) šios Programos politikos tikslų taip pat bus siekiama pasitelkiant „InvestEU“ fondo finansines priemones ir biudžeto garantijas, visų pirma mokslinių tyrimų, inovacijų ir skaitmeninimo ir MVĮ politikos finansavimo kryptis;

¹⁹ Bendro sutarimo su EP dalis.

- (21) Europos inovacijų taryba kartu su kitomis programos „Europos horizontas“ dalimis turėtų skatinti visų formų inovacijas, pradedant inkrementinėmis ir baigiant proveržio bei ardomosiomis inovacijomis, ypač orientuojantis į rinkas kuriančias inovacijas. Europos inovacijų taryba, pasitelkdama savo priemones „Pathfinder“ ir „Accelerator“, turėtų siekti nustatyti, kurti ir panaudoti visų rūšių didelės rizikos inovacijas, įskaitant inkrementines inovacijas, daugiausia dėmesio skirdama proveržio, ardomosioms ir giliųjų technologijų inovacijoms, kurios turi potencialą tapti rinkas kuriančiomis inovacijomis. Teikdama nuoseklią ir racionalizuotą paramą, Europos inovacijų taryba turėtų panaikinti dabartinį viešosios paramos proveržio inovacijoms ir privačiųjų investicijų į jas trūkumą. Dėl savo priemonių pobūdžio Europos inovacijų taryba turi turėti specialias teises ir valdymo funkcijas, kad būtų atsižvelgta į jos tikslus, visų pirma į su platinimu rinkoje susijusią veiklą;²⁰
- (22) vadinamąjį mirties slėnį, t. y. atotrūkį tarp mokslinių tyrimų, pasirengimo masinei prekybai ir įmonių veiklos plėtimo, padės įveikti Europos inovacijų tarybos priemonė „Accelerator“. Pagal programą „Accelerator“ bus teikiama parama didelį potencialą turinčioms operacijoms, keliančioms tokią technologinę ir (arba) mokslinę, finansinę, valdymo ir (arba) rinkos riziką, dėl kurios jos kol kas nelaikomos finansiškai naudingomis operacijomis ir dėl to negali pritraukti didelių rinkos investicijų, taip papildant Reglamentu ...²¹ sukurtą programą „InvestEU“, pagal kurią bus remiami novatoriški, bet finansiškai naudingi projektai ir subjektai;
- (22a) užtikrinant glaudžią sąveiką su „InvestEU“, pagal Europos inovacijų tarybos programą „Accelerator“, pasitelkus mišrų finansavimą ir nuosavo kapitalo finansinės paramos formas, turėtų būti finansuojamos MVI, įskaitant pradedančiąsias įmones, o išimtiniais atvejais – projektai, vykdomi mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių, kurios dar negali gauti pajamų arba dar nėra pelningos, arba dar negali pritraukti pakankamai investicijų savo projektų verslo planams visiškai įgyvendinti. Tokie reikalavimus atitinkantys subjektai bus laikomi finansiškai nenaudingais, nors dalį jų investicijų poreikių galėjo arba galėtų patenkinti vienas ar keli investuotojai, pavyzdžiui, privatus arba valstybinis bankas, privati turto valdymo įmonė, rizikos kapitalo fondas, neformalus investuotojas ir pan. Tokiu būdu įveikiant rinkos nepakankamumą, pagal Europos inovacijų tarybos programą „Accelerator“ bus finansuojami perspektyvūs, bet dar finansiškai nenaudingi subjektai, vykduojantys rinką kuriančių proveržio inovacijų projektus. Kai tie projektai taps finansiškai naudingi, vėlesniame savo plėtros etape jie galės būti finansuojami pagal programą „InvestEU“;²²

²⁰ Bendro sutarimo su EP dalis.

²¹

²² Bendro sutarimo su EP dalis.

- (22b) mišrus finansavimas turėtų būti pagrindinis Europos inovacijų tarybos programos „Accelerator“ biudžeto panaudojimo būdas 43 straipsnio tikslu, o tik dotacijomis teikiama Europos inovacijų tarybos programos „Accelerator“ parama MVĮ, įskaitant pradedančiąsias įmones, turėtų atitikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 įsteigtos ankstesnės bendrosios programos „Horizontas 2020“ paramą, teikiamą iš MVĮ priemonės biudžeto;²³
- (23) EIT, pirmiausia pasitelkdamas savo žinių ir inovacijos bendrijas (ŽIB), turėtų siekti stiprinti inovacijų ekosistemas, padedančias spręsti pasaulinius uždavinius, šiuo tikslu skatindamas integruoti inovacijų, mokslinių tyrimų, aukštojo mokslo ir verslumo sričių veiklą. Pagal savo steigimo aktą – EIT reglamentą ir savo strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkę EIT, vykdydamas savo veiklą, turėtų skatinti inovacijas ir turėtų stipriai padidinti savo paramą aukštojo mokslo integracijai į inovacijų ekosistemą, visų pirma skatindamas ugdyti verslumą ir palaikyti tvirtus nespécializuoto pramonės ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo ryšius, taip pat nustatydamas numatomus įgūdžius, kurių turėtų turėti būsimi novatoriai pasauliniams uždaviniams spręsti, įskaitant pažangius skaitmeninius ir su inovacijomis susijusius įgūdžius. Europos inovacijų tarybos paramos gavėjai turėtų galėti naudotis EIT teikiamomis paramos programomis, o EIT ŽIB steigiamos pradedančiosios įmonės turėtų turėti galimybę naudotis Europos inovacijų tarybos veiksmais. EIT daugiausia dėmesio skiria inovacijų ekosistemoms, todėl būtų natūralu jį priskirti veiklos sričiai „Novatoriška Europa“, tačiau jis taip pat atitinkamai turėtų remti ir kitas veiklos sritis;
- (24) norint užtikrinti, kad klestėtų proveržio inovacijos, vienas iš pagrindinių reikalavimų turėtų būti užtikrinti ir išsaugoti vienodas sąlygas konkrečioje rinkoje konkuruojančioms įmonėms, taip sudarant sąlygas visų pirma mažiesiems ir vidutiniams novatoriams pasinaudoti jų investicijų teikiama nauda ir užimti atitinkamą rinkos dalį;

²³ Bendro sutarimo su EP dalis.

[(25) Programa turėtų būti skatinamas ir integruojamas bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis, tarptautinėmis organizacijomis ir iniciatyvomis, remiantis abipuse nauda, ES interesais, tarptautiniais įsipareigojimais ir, kai tinkama, abipusiškumo principu. Tarptautiniu bendradarbiavimu turėtų būti siekiama stiprinti Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų pažangumą, patrauklumą, ekonominį ir pramoninį konkurencingumą, spręsti pasaulinius uždavinius, įskaitant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (DVT), laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimo principų pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, ir remti Sąjungos išorės politiką. Turėtų būti laikomasi bendro atvirumo tarptautinių partnerių dalyvavimui ir tikslinių tarptautinio bendradarbiavimo veiksmų principų, be kita ko, užtikrinant atitinkamą mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse įsisteigusiu subjektų tinkamumą finansuoti. Kartu turėtų būti skatinamas trečiųjų valstybių prisijungimas visų pirma prie bendradarbiavimu grindžiamų Programos dalių, laikantis asociacijos susitarimų ir daugiausia dėmesio skiriant tam, kad Sąjunga gautų pridėtinės vertės;]

(25a) pagal SESV 218 straipsnio 4 dalį Taryba gali paskirti specialų komitetą, su kuriuo konsultuojantis būtų vedamos derybos, įskaitant derybas dėl asociacijos susitarimų struktūros ir turinio;

(26) siekiant stiprinti mokslo ir visuomenės tarpusavio ryšius ir kuo labiau padidinti jų sąveikos teikiamą naudą, įgyvendinant Programą reikėtų įtraukti piliečius ir pilietinės visuomenės organizacijas į patikimų mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkių ir turinio bendro rengimo ir kūrimo procesą, kuriame atsižvelgiama į piliečių ir pilietinės visuomenės iškeltus rūpimus klausimus, poreikius ir lūkesčius, šiuo tikslu populiarinant mokslinį švietimą, sudarant sąlygas visuomenei įgyti mokslinių žinių ir sudarant palankesnes sąlygas piliečiams ir pilietinės visuomenės organizacijoms dalyvauti vykdam Programos veiklą. Tai turėtų būti daroma įgyvendinant visą Programą ir vykdam specialią veiklą pagal jos dalį „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“. Siekiant užsitikrinti ir išlaikyti visuomenės paramą Programai, įtraukiant piliečius ir pilietinę visuomenę į mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą kartu turėtų būti vykdoma visuomenės informavimo veikla. Šia Programa taip pat turėtų būti siekiama šalinti kliūtis ir didinti mokslo, technologijų, kultūros ir meno sričių sinergiją, kad būtų galima kurti kokybiškesnes tvarias inovacijas. Reikėtų vykdyti priemonių, kurių imtasi siekiant padidinti piliečių ir pilietinės visuomenės dalyvavimą remiamuose projektuose, stebėseną;

- (27) kai tikslinga, Programoje turėtų būti atsižvelgiama į konkrečius atokiausių regionų ypatumus, pripažintus SESV 349 straipsnyje, vadovaujantis Komisijos komunikatu „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“²⁴, kurį Taryba palankiai įvertino;
- (28) laikantis Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsnių ir SESV 8 straipsnio, pagal Programą vykdoma veikla turėtų būti siekiama panaikinti lyčių nelygybę, gerinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir skatinti moterų ir vyrų lygybę mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje. Lyčių aspektas turėtų būti integruojamas į mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį ir į jį turėtų būti atsižvelgiama visais mokslinių tyrimų ciklo etapais. Be to, pagal Programą vykdoma veikla turėtų būti siekiama panaikinti su amžiumi, neįgalumu, rase ir etnine kilme, religija arba tikėjimu ir seksualine orientacija susijusią nelygybę ir skatinti lygybę bei įvairovę visais mokslinių tyrių ir inovacijų atžvilgiais;
- (28a) įgyvendinant visą Programą turėtų būti nuolat siekiama administracinio supaprastinimo, visų pirma mažinti administracinę naštą paramos gavėjams. Komisija turėtų dar labiau supaprastinti savo priemones ir gaires taip, kad dėl jų paramos gavėjams tektų kuo mažesnę naštą. Visų pirma Komisija turėtų apsvarstyti galimybę parengti sutrumpintą gairių redakciją;²⁵
- (29) šiuo reglamentu nustatomi Sąjungos veiklos gynybos srities mokslinių tyrimų ir plėtros srityje tikslai bei prioritetai, bendros tokios veiklos kryptys ir Sąjungos finansinio dalyvavimo, susijusio su gynybos srities mokslinių tyrimų ir plėtros finansavimu, suma. Atsižvelgiant į gynybos pramonės sektoriaus ypatumus, išsamios nuostatos dėl gynybos srities mokslinių tyrimų projektams skiriamo Sąjungos finansavimo turėtų būti nustatytos Reglamente ..., kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas²⁶, kuriame apibrėžiamos dalyvavimo atliekant gynybos srities mokslinius tyrimus taisyklės. Sinergija turėtų padėti civiliniams ir gynybos srities moksliniams tyrimams, nors pagal šį reglamentą vykdant veiklą, išskyrus veiklą, patenkančią į Europos gynybos fondo taikymo sritį, dėmesys turėtų būti sutelktas tik į taikymą civiliniams tikslams. Bus pašalintas nereikalingas dubliavimas;

²⁴ Komisijos komunikatas „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“ (COM (2017) 623 final).

²⁵ Bendro sutarimo su EP dalis.

²⁶

- (30) šiuo reglamentu nustatomas Programos finansinis paketas. Šiame reglamente nurodyta suma Europos Parlamentui ir Tarybai turi būti svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta [*atitinkamai atnaujinti nuorodą pagal naująjį tarpinstitucinį susitarimą*: 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo²⁷ 17 punkte];
- (31) šiai Programai taikomas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. [naujasis Finansinis reglamentas] (toliau – Finansinis reglamentas), priimtas remiantis SESV 322 straipsniu, nebent būtų nurodyta kitaip atsižvelgiant į specifinį mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos pobūdį, dėl kurio reikalingos kitokios taisyklės, pavyzdžiui, dėl tolesnio paprastinimo ar trumpesnių terminų. Jame nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, be kita ko, taisyklės, susijusios su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu vykdymu, finansine parama, finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis, ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. [Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat yra susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga, kai esama visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų, nes teisinės valstybės principo laikymasis yra būtina išankstinė patikimo finansų valdymo ir veiksmingo ES finansavimo sąlyga;]
- (31a) nedarant poveikio deryboms dėl visos DFP, programos „Europos horizontas“ paprogramės „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ dalyvių skaičiaus didinimo ir kompetencijos skleidimo daliai skiriamas bendras biudžetas turėtų sudaryti ne mažiau kaip 3,3 proc. bendro programos „Europos horizontas“ biudžeto. Šis biudžetas turėtų būti daugiausia skirtas teisės subjektams valstybėse, įtraukiamose didinant dalyvių skaičių;²⁸

²⁷ Atnaujinti nuorodą: OL C 373, 2013 12 20, p. 1. Susitarimą galima rasti čia: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.LIT&toc=OJ:C:2013:373:TOC.

²⁸ Bendro sutarimo su EP dalis.

[(32) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046²⁹ (toliau – Finansinis reglamentas) ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013³⁰, taip pat Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95³¹, (Euratomas, EB) Nr. 2185/96³² ir (ES) 2017/1939³³ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų, be kita ko, sukčiavimo, prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteislingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimą.

²⁹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

³⁰ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

³¹ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

³² 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

³³ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos, kenkiančių Sąjungos finansiniams interesams, atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371³⁴, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, bei Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;]

[(32a) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, Sąjungos programose gali dalyvauti bendradarbiaudamos pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą³⁵, kuriame numatyta, kad programos įgyvendinamos pagal tą susitarimą priimtu sprendimu. Trečiosios valstybės taip pat gali dalyvauti kitų teisinių priemonių pagrindu. Šiame reglamente turėtų būti numatyta konkreti nuostata dėl reikiamų teisių ir prieigos suteikimo atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją;]

³⁴ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

³⁵ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

- (33) pagal [atitinkamai atnaujinti nuorodą pagal naują sprendimą dėl UŠT: Tarybos sprendimo 2013/755/ES³⁶ 94 straipsnį] užjūrio šalyse ir teritorijose (UŠT) įsisteigę asmenys ir subjektai atitinka reikalavimus gauti finansavimą laikantis Programos taisyklių ir tikslų bei galimų priemonių, taikytinų valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi;
- (34) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 ir 23 punktais, šią Programą reikia vertinti remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius ataskaitų teikimo ir stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant pernelyg didelio reguliavimo ir administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms ir Programos paramos gavėjams. Šie reikalavimai, kai tinkama, gali apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas Programos poveikis vietoje;
- (35) kad būtų galima papildyti arba iš dalies pakeisti poveikio trajektorijų rodiklius, kai manoma, kad tai būtina, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (36) užtikrinus programos „Europos horizontas“ ir ES kosmoso programos suderinamumą ir sinergiją bus skatinamas pasaulio mastu konkurencingas ir novatoriškas Europos kosmoso sektorius, stiprinamas Europos savarankiškumas užsitikrinti prieigą prie kosmoso ir naudotis juo saugioje bei patikimoje aplinkoje ir sustiprintas Europos kaip pasaulinio masto veikėjos vaidmuo. Įgyvendinant Kosmoso programą suteikti duomenys ir paslaugos padės remti programos „Europos horizontas“ pažangius mokslinius tyrimus, proveržio sprendimus ir tolesnius naudotojus;

³⁶ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

- (36a) užtikrinus programos „Europos horizontas“ ir programos „Erasmus“ suderinamumą ir sinergiją bus skatinamas mokslinių tyrimų rezultatų įsisavinimas vykdant mokymo veiklą, skleidžiama inovacijų dviasia švietimo sistemoje ir užtikrinta, kad švietimo bei mokymo veikla būtų grindžiama naujausia mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla. Šiuo atžvilgiu, atlikus su Europos universitetais susijusius bandomuosius veiksmus, pradėtus pagal 2014–2020 m. programą „Erasmus+“, įgyvendinant programą „Europos horizontas“ bus, kai tinkama, papildoma Europos universitetams pagal programą „Erasmus“ teikiama parama užtikrinant sinergiją;
- (37) dalyvavimo ir sklaidos taisyklėse turėtų būti tinkamai atspindėti Programos poreikiai, atsižvelgiant į atliekant programos „Horizontas 2020“ tarpinį vertinimą įvairių suinteresuotųjų subjektų ir ekspertų iškeltus rūpimus klausimus ir pateiktas rekomendacijas;
- (38) bendromis visos Programos taisyklėmis turėtų būti užtikrinama nuosekli sistema, kuria sudaromos palankesnės sąlygos dalyvauti Programos biudžeto lėšomis finansuojamose programose, įskaitant dalyvavimą tokių finansavimo įstaigų kaip EIT, bendrosios įmonės ar kitų pagal SESV 187 straipsnį veikiančių struktūrų valdomose programose ir valstybių narių pagal SESV 185 straipsnį vykdomose programose. Turėtų būti įmanoma patvirtinti konkrečias taisykles, o išimtis turi būti taikomos tik būtinai reikalingais ir tinkamai pagrįstais atvejais;
- (39) imantis Programos taikymo sričiai priskiriamų veiksmų turėtų būti gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Tokie veiksmai turėtų atitikti visus teisinius įsipareigojimus, įskaitant įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę, ir atitinkamus Komisijos sprendimus, kaip antai 2013 m. birželio 28 d. Komisijos pranešimą³⁷, taip pat etikos principus, įskaitant bet kokio mokslinių tyrimų etikos pažeidimo vengimą. Vykdam mokslinių tyrimų veiklą taip pat turėtų būti atsižvelgiama į SESV 13 straipsnį, o moksliniams tyrimams ir bandymams turėtų būti mažiau naudojami gyvūnai, siekiant galiausiai visai atsisakyti juos naudoti;³⁸

³⁷ OL C 205, 2013 7 19, p. 9.

³⁸ Nuoroda į Komisijos pareiškimą dėl ES finansavimo skyrimo žmogaus embrioninių kamieninių ląstelių moksliniams tyrimams pagal programą „Horizontas 2020“ (galutinėje redakcijoje išnaša turės būti ištrinta).

- (40) laikantis tarptautinio bendradarbiavimo tikslų, kaip išdėstyta SESV 180 ir 186 straipsniuose, turėtų būti skatinamas trečiosiose valstybėse įsteigtų teisės subjektų ir tarptautinių organizacijų dalyvavimas. Įgyvendinant Programą turėtų būti laikomasi pagal SESV 75 ir 215 straipsnius patvirtintų priemonių ir tarptautinės teisės. [Kalbant apie veiksmus, susijusius su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu, dalyvauti įgyvendinant konkrečius Programos veiksmus gali būti leidžiama tik valstybėse narėse įsteigtiems subjektams arba subjektams, įsteigtiems nurodytose asocijuotosiose arba kitose trečiosiose valstybėse, ne tik valstybėse narėse;]
- (41) pripažįstant, kad klimato kaita yra vienas iš didžiausių pasaulinių ir visuomeninių iššūkių, taip pat atsižvelgiant į kovos su klimato kaita svarbą ir laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, ši Programa padės integruoti klimato politikos veiksmus ir pasiekti bendrą tikslą – [25 %] ES biudžeto išlaidų skirti klimato srities tikslams įgyvendinti. Klimato aspektas turi būti tinkamai integruojamas į mokslinių tyrimų bei inovacijų turinį ir taikomas visais mokslinių tyrimų ciklo etapais;³⁹
- (41a) su klimato kaita susijusio poveikio trajektorijos kontekste Komisija pateiks ataskaitą apie klimatui svarbių projektų rezultatus, inovacijas ir bendrą numatomą poveikį, taip pat pagal Programos dalis ir įgyvendinimo būdą. Atlikdama analizę Komisija turėtų atsižvelgti į ilgalaikes ekonomines, socialines ir su aplinka susijusias pagal Programą vykdomos veikos sąnaudas ir naudą Europos piliečiams, įskaitant novatoriškų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos sprendimų įgyvendinimą, numatomą poveikį darbo vietoms ir įmonių kūrimui, ekonomikos augimui ir konkurencingumui, švariai energijai, sveikatai ir gerovei (įskaitant oro, dirvožemio ir vandens kokybę). Šios poveikio analizės rezultatai turėtų būti skelbiami viešai, vertinami atsižvelgiant į Europos klimato ir energetikos tikslus ir kaip į grįžtamoji informacija turėtų būti įtraukti į vėlesnio strateginio planavimo procesą ir būsimas darbo programas;⁴⁰
- (41b) vadovaujantis darnaus vystymosi tikslais, mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla turėtų būti prisidedama prie biologinės įvairovės išsaugojimo ir atkūrimo;

³⁹ Bendro sutarimo su EP dalis.

⁴⁰ Bendro sutarimo su EP dalis.

- (43) naudojimasis slapta pirmine informacija arba leidimo neturinčių asmenų prieiga prie slaptų rezultatų gali daryti neigiamą poveikį Sąjungos arba vienos ar daugiau valstybių narių interesams. Todėl konfidencialių duomenų ir įslaptintos informacijos tvarkymas turėtų būti reglamentuojamas visais atitinkamais Sąjungos teisės aktais, įskaitant institucijų vidaus taisykles, tokias, kaip Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444, kuriame išdėstytos nuostatos dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių;
- (44) būtina nustatyti būtiniausius dalyvavimo reikalavimus, kurie būtų taikomi tiek kaip bendra taisyklė, kai į konsorciumo sudėtį turėtų įeiti bent vienas valstybėje narėje veikiantis teisės subjektas, tiek atsižvelgiant į tam tikrų rūšių veiksmų, vykdomų pagal Programą, ypatumus;
- (45) tikslinga nustatyti sąlygas, kuriomis Sąjungos finansavimas būtų skiriamas pagal Programą vykdomų veiksmų dalyviams. Siekiant didesnio supaprastinimo dotacijos turėtų būti skiriamos atsižvelgiant į Finansiniame reglamente nustatytus visų rūšių įnašus, įskaitant vienkartinės išmokas, fiksuotąsias normas arba vieneto įkainius. Susitarime dėl dotacijos turėtų būti nustatytos paramos gavėjų teisės ir pareigos, įskaitant, kai taikytina, koordinatoriaus vaidmenį ir užduotis. Rengiant tipinius susitarimus dėl dotacijų ir darant visus esminius jų pakeitimus turėtų būti užtikrintas glaudus bendradarbiavimas su valstybių narių ekspertais;
- (46) kad būtų laikomasi bendro finansavimo principo, šiame reglamente nurodomos maksimalios finansavimo normos. Mažesnės finansavimo normos Programos įgyvendinimo laikotarpiu gali būti nustatytos tik tinkamai pagrįstais atvejais;
- (47) pagal Finansinį reglamentą Programoje turėtų būti nustatytas pagrindas personalo išlaidoms ir prekių bei paslaugų, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, vieneto įkainiams platesniu mastu taikyti įprastą paramos gavėjų išlaidų apskaitos praktiką (be kita ko, didelių mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų, kaip numatyta programoje „Horizontas 2020“, atveju); Visiems paramos gavėjams turėtų būti suteikiama galimybė prekėms ir paslaugoms, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, taikyti vieneto įkainius, apskaičiuotus pagal įprastą paramos gavėjų apskaitos praktiką, apimančią faktines tiesiogines ir netiesiogines išlaidas. Atsižvelgiant į tai, paramos gavėjai turėtų galėti į tokius prekėms ir paslaugoms, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, taikomus vieneto įkainius įtraukti faktines netiesiogines išlaidas, apskaičiuotas remiantis paskirstymo kodais;⁴¹

⁴¹ Bendro sutarimo su EP dalis.

- (48) dabartinė faktinių personalo išlaidų kompensavimo sistema turėtų būti labiau supaprastinta remiantis projektais grindžiamo išlaidų kompensavimo metodu, sukurtu įgyvendinant programą „Horizontas 2020“, ir turėtų būti geriau suderinta su Finansiniu reglamentu, siekiant sumažinti ES tyrėjų, dirbančių įgyvendinant Programą, darbo užmokesčio skirtumus⁴²;
- (49) pagal programą „Horizontas 2020“ sukurtas ir Komisijos valdomas Dalyvio garantijų fondas, kaip paaiškėjo, yra svarbi apsaugos priemonė, padedanti mažinti su įsipareigojimų nevykdančių dalyvių mokėtinomis, bet nekompensuotomis sumomis susijusią riziką. Todėl reikėtų toliau naudotis Paramos gavėjų garantijų fondu, kurio pavadinimas pakeistas į Savitarpio draudimo mechanizmą (toliau – Mechanizmas), ir išplėsti jo taikymo sritį, įtraukiant kitas finansavimo įstaigas, visų pirma pagal SESV 185 straipsnį įgyvendinamas iniciatyvas. Galimybė naudotis Mechanizmu turėtų būti suteikiama visų kitų tiesiogiai valdomų Sąjungos programų paramos gavėjams;
- (50) turėtų būti nustatytos naudojimąsi rezultatais ir jų sklaidą reglamentuojančios taisyklės, siekiant užtikrinti, kad paramos gavėjai atitinkamai apsaugotų šiuos rezultatus, jais naudotųsi, juos skleistų ir užtikrintų galimybes su jais susipažinti. Daugiau dėmesio turėtų būti skiriama naudojimuisi rezultatais, o Komisija turėtų nustatyti ir padėti kuo labiau išplėsti galimybes paramos gavėjams panaudoti rezultatus, ypač Sąjungoje. Naudojimasis turėtų būti vykdomas laikantis šios Programos principų, įskaitant inovacijų skatinimą Sąjungoje ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimą.⁴³

⁴² Bendro sutarimo su EP dalis.

⁴³ Bendro sutarimo su EP dalis.

- (51) turėtų būti išlaikyti pagrindiniai ankstesnės programos „Horizontas 2020“ pasiūlymų vertinimo ir atrankos sistemos principai ir jos nuostata daugiausia dėmesio skirti pažangumui. Pasiūlymai ir toliau turėtų būti atrinkami remiantis nepriklausomų ekspertų atliekamu vertinimu. Komisija į vertinimo procesą, kai taikytina, turėtų ir toliau įtraukti nepriklausomus stebėtojus. Pagal Europos inovacijų tarybos programą „Pathfinder“ vykdant veiklą, misijas ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais, kaip nustatyta darbo programoje, galėtų būti atsižvelgta į būtinybę užtikrinti bendrą projektų portfelio darnumą, jei projektų pasiūlymai atitinka taikytinas ribas. Norint tai daryti, reikėtų iš anksto paskelbti tokio proceso tikslus ir tvarką. Vadovaujantis Finansinio reglamento 200 straipsnio 7 dalimi, pareiškėjai turėtų gauti grįžtamąją informaciją visų pirma apie jų pasiūlymų įvertinimą, o kai taikytina, ir apie paraiškos atmetimo priežastis;
- (52) siekiant mažinti Sąjungos lėšų gavėjams tenkančią administracinę naštą, kai įmanoma, turėtų būti užtikrintas visų Programos dalių ir kitų Sąjungos programų sistemingas tarpusavio pasiklojimas auditais ir vertinimais pagal Finansinio reglamento 126 ir 127 straipsnius. Tarpusavio pasiklojimas turėtų būti aiškiai numatytas, be kita ko, atsižvelgiant į kitus užtikrinimo aspektus, pavyzdžiui, sistemų ir procesų auditą;
- (53) į konkrečius iššūkius mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje turėtų būti reaguojama skiriant apdovanojimus, įskaitant, kai tinkama, bendrus arba jungtinius apdovanojimus, kuriuos turėtų skirti Komisija arba finansavimo įstaiga kartu su kitomis Sąjungos įstaigomis, asocijuotosiomis šalimis, trečiosiomis valstybėmis, tarptautinėmis organizacijomis arba ne pelno teisės subjektais;
- (54) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą pasirenkami remiantis tuo, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, visų pirma atsižvelgiant į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir tikėtiną reikalavimų nesilaikymo riziką. Kai skiriamos dotacijos, numatoma galimybė naudotis vienkartinėmis išmokomis, fiksuotosiomis normomis ir standartiniais vieneto įkainiais;

IV PRIEDAS
SINERGIJA SU KITOMIS PROGRAMOMIS

Kad būtų užtikrintas kuo didesnis mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikis visuomenei, aplinkai ir ekonomikai apskritai ir padedama siekti Sąjungos tikslų, turi būti užtikrintas Sąjungos finansavimo programų nuoseklumas ir sinergija.

Sinergija grindžiama programų koncepcijų bei tikslų tarpusavio papildomumu ir finansavimo taisyklių bei procesų įgyvendinimo lygmeniu suderinamumu.

Programos „Europos horizontas“ lėšos naudojamos tik mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai finansuoti. Sudarant strateginius veiklos planus užtikrinamas įvairių Sąjungos finansavimo programų prioritetų suderinimas ir užtikrinamos nuoseklios finansavimo galimybės įvairiais mokslinių tyrimų ir inovacijų ciklo etapais. Sinergija su kitomis Sąjungos finansavimo programomis ir politika naudojama, be kita ko, įgyvendinant misijas ir partnerystes.

Bendrosios programos kontekste gautų mokslinių tyrimų rezultatų ir sukurtų novatoriškų sprendimų diegimas palengvinamas teikiant paramą pagal kitas Sąjungos finansavimo programas, visų pirma įgyvendinant naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos strategijas, pasitelkiant žinių perdavimą papildomo ir sudėtinio finansavimo šaltinius ir papildomas politikos priemones.

Mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla finansuojama taikant suderintas taisykles, parengtas siekiant užtikrinti ES pridėtinę vertę, kad būtų išvengta dubliavimosi su įvairiomis Sąjungos programomis ir būtų siekiama kuo didesnio veiksmingumo ir administracinio supaprastinimo.

Toliau išdėstytose pastraipose išsamiau nustatoma, kaip ši sinergija taikoma bendrosios programos ir įvairių Sąjungos programų sąveikai.

1. Sinergija su Europos žemės ūkio garantijų fondu (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP) (bendra žemės ūkio politika – BŽŪP) užtikrinama, kad:
 - a) būtų nustatyti, pavyzdžiui, įgyvendinant Europos inovacijų partnerystę žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje⁴⁴, su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susiję ES žemės ūkio sektoriaus ir kaimo vietovių poreikiai, į kuriuos būtų atsižvelgta bendrosios programos strateginio planavimo procese ir darbo programose;
 - b) įgyvendinant BŽŪP būtų kuo geriau panaudojami mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatai ir skatinama naudoti, įgyvendinti ir diegti novatoriškus sprendimus, be kita ko, sprendimus, sukurtus vykdant pagal bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas finansuojamus projektus ir įgyvendinant Europos inovacijų partnerystę žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje;
 - c) EŽŪFKP lėšomis būtų remiamas su bendrosios programos rezultatais susijusių žinių ir sprendimų panaudojimas ir sklaida, taip kuriant dinamiškesnį ūkininkavimo sektorių ir atveriant naujų kaimo vietovių plėtros galimybių.
2. Sinergija su Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondu (EJRŽF) užtikrinama, kad:
 - a) bendroji programa ir EJRŽF būtų glaudžiai tarpusavyje susiję, nes į ES mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikius integruotos jūrų politikos srityje bus atsižvelgiama bendrosios programos strateginio planavimo procese;

⁴⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Europos žemės ūkio našumo ir tvarumo inovacijų partnerystės (dok. COM(2012) 79 final).

- b) EJRŽF lėšomis būtų remiamas naujų technologijų ir novatoriškų produktų, procesų ir paslaugų, visų pirma sukurtų įgyvendinant bendrąją programą, įsisavinimas jūrų ir laivybos politikos srityje; EJRŽF lėšomis taip pat būtų skatinamas duomenų rinkimas, tvarkymas ir stebėseną vietoje ir užtikrinama atitinkamų pagal bendrąją programą remiamų veiksmų rezultatų sklaidą, o tai savo ruožtu padėtų įgyvendinti bendrą žuvininkystės politiką, ES jūrų politiką ir tarptautinio vandenynų valdymo veiklą.

3. Sinergija su Europos regioninės plėtros fondu (ERPF) užtikrinama, kad:

- a) papildomo ir sudėtinio finansavimo ERPF ir bendrosios programos lėšomis priemonėmis būtų remiama veikla, kuria užtikrinama visų pirma pažangiosios specializacijos strategijų ir mokslinių tyrimų bei inovacijų srities kompetencijos sąsaja, įskaitant bendras tarpregionines ir tarptautines programas ir visos Europos mokslinių tyrimų infrastruktūrą, siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę ir padėti įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus;
- b) ERPF veikla, be kita ko, būtų orientuojama į regioninių ir vietos mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemų plėtojimą ir stiprinimą bei į pramonės pertvarką, įskaitant paramą mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumų stiprinimui, rezultatų panaudojimui, naujų technologijų ir novatoriškų bei klimatui palankių sprendimų, sukurtų įgyvendinant bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, įsisavinimui per ERPF.

4. Sinergija su „Europos socialiniu fondu +“ (ESF+) užtikrinama, kad:

- a) ESF+ galėtų padėti, pasitelkiant nacionalines ir regionines programas, plačiu mastu integruoti ir išplėtoti bendrosios programos lėšomis remiamas naujoviškas mokymo programas, kad žmonės įgytų įgūdžių ir kompetencijų, reikalingų atsižvelgiant į kintančius darbo rinkos poreikius;

- b) papildomo finansavimo ESF+ lėšomis priemonės galėtų būti naudojamos veiklai, kuria skatinama žmogiškojo kapitalo plėtra mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, remti siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę;
- c) ESF+ lėšomis būtų plačiu mastu integruojamos novatoriškos technologijos ir nauji verslo modeliai bei sprendimai, visų pirma sukurti įgyvendinant bendrąsias programas, siekiant padėti kurti novatoriškas, veiksmingas ir tvarias sveikatos apsaugos sistemas ir Europos piliečiams sudaryti palankesnes sąlygas naudotis geresne ir saugesne sveikatos priežiūra.

5. Sinergija su Europos infrastruktūros tinklų priemone (EITP) užtikrinama, kad:

- a) bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai ES transporto, energetikos ir skaitmeninės ekonomikos sektorių srityse;
- b) EITP lėšomis būtų remiamas novatoriškų naujų technologijų ir sprendimų, visų pirma sukurtų įgyvendinant bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, plataus masto įsisavinimas ir diegimas transporto, energetikos ir skaitmeninės fizinės infrastruktūros srityse;
- c) būtų sudarytos palankesnės sąlygos keistis bendrosios programos ir EITP projektų informacija ir duomenimis, pavyzdžiui, akcentuojant įgyvendinant bendrąją programą sukurtas, rinkai pateikti gerai parengtas technologijas, kurias būtų galima toliau diegti naudojantis EITP.

6. Sinergija su Skaitmeninės Europos programa (SEP) užtikrinama, kad:
- a) atsižvelgiant į tai, kad kelios bendrojoje programoje ir SEP nustatytos teminės sritys yra panašios, remtinių veiksmų rūšys, numatomi jų rezultatai ir jų vykdymo logika būtų skirtingi ir papildytų vieni kitus;
 - b) bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti su su skaitmeniniais aspektais susiję mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai; tai apima su itin našiomis kompiuterinėmis sistemomis, dirbtiniu intelektu ir kibernetiniu saugumu susijusius mokslinius tyrimus ir inovacijas, kuriais skaitmeninės technologijos derinamos su kitomis didelio poveikio technologijomis ir netechnologinėmis inovacijomis, paramą bendrovių, kuriančių proveržio inovacijas (daugelio jų atveju bus derinamos skaitmeninės ir fizinės technologijos), veiklos plėtimui, ir paramą skaitmeninei mokslinių tyrimų infrastruktūrai;
 - c) SEP daugiausia dėmesio būtų skiriama didelio masto skaitmeninių pajėgumų ir infrastruktūros plėtojimui itin našių kompiuterinių sistemų, dirbtinio intelekto, kibernetinio saugumo ir aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityse, siekiant užtikrinti, kad, laikantis tam tikros ES sistemos, viešojo intereso srityse (kaip antai sveikatos apsaugos, viešojo administravimo, teisingumo ir švietimo) ar srityse, kuriose esama rinkos nepakankamumo (pavyzdžiui, įmonių, visų pirma mažųjų ir vidutinių, skaitmeninimo), būtų plačiu mastu panaudoti ir visoje Europoje diegiami ypatingos svarbos esami arba išbandyti novatoriški skaitmeniniai sprendimai; SEP būtų daugiausia įgyvendinama kartu su valstybėmis narėmis atliekant koordinuojamas ir strategines investicijas (visų pirma rengiant bendrus viešuosius pirkimus) į skaitmeninius pajėgumus, kuriais bus dalijamasi visoje Europoje, ir į ES masto veiksmus, kuriais remiamas sąveikumas ir standartizavimas, vykdomi kuriant bendrąją skaitmeninę rinką;
 - d) SEP pajėgumais ir infrastruktūra galėtų naudotis mokslinių tyrimų ir inovacijų bendruomenė, be kita ko, tam, kad galėtų vykdyti pagal bendrąją programą remiamą veiklą, įskaitant bandymų, eksperimentavimo ir demonstravimo veiklą, visuose sektoriuose ir disciplinose;

- e) SEP būtų užtikrintas laipsniškas įgyvendinant bendrąją programą sukurtų naujų skaitmeninių technologijų panaudojimas ir diegimas;
- f) bendrosios programos iniciatyvos, kuriomis siekiama parengti įgūdžių ir gebėjimų ugdymo programas, be kita ko, įgyvendinamas Europos inovacijos ir technologijos instituto ŽIB „Digital“ koordinavimo centruose, būtų papildomos Skaitmeninės Europos programos lėšomis remiama aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srities pajėgumų plėtojimo veikla;
- g) veiktų patikimi abiejų programų strateginio programavimo ir veiklos procedūrų koordinavimo mechanizmai, o jų valdymo struktūrą būtų įtrauktos atitinkamos Komisijos tarnybos, valstybių narių atstovai ir kiti subjektai, susiję su įvairiomis atitinkamų programų dalimis.

7. Sinergija su bendrosios rinkos programa užtikrinama, kad:

- a) Bendrosios rinkos programa būtų sprendžiamos MVĮ veikiančios rinkos nepakankamumo problemos, ir bus skatinamas verslumas, bendrovių steigimas ir augimas; būtų užtikrintas Bendrosios rinkos programos ir novatoriškoms bendrovėms skirtų būsimos Europos inovacijų tarybos (EIC) veiksmų papildomumas, be kita ko, MVĮ skirtų paramos paslaugų srityje, visų pirma tais atvejais, kai rinkoje nėra teikiamas perspektyvus finansavimas;
- b) Europos įmonių tinklas, be kitų esamų MVĮ rėmimo struktūrų (pavyzdžiui, nacionalinių kontaktinių centrų, inovacijų agentūrų), galėtų teikti paramos paslaugas vadovaujant Europos inovacijų tarybai.

8. Sinergija su Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) užtikrinama, kad:

bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti mokslinių tyrimų ir inovacijų siekiant įveikti aplinkos, klimato ir energetikos sričių iššūkius, poreikiai. Programa LIFE toliau padės įgyvendinti ES aplinkos, klimato ir atitinkamą energetikos politiką ir teisės aktus, be kita ko, skatins panaudoti ir taikyti pagal bendrąją programą vykdytų mokslinių tyrimų ir įdiegtų inovacijų rezultatus ir padės juos diegti nacionaliniu ir (tarp)regioniniu mastu, jei jie galės padėti spręsti aplinkos, klimato arba pertvarkos klausimus. Konkrečiai, įgyvendinant programą LIFE bus toliau siekiama skatinti sinergiją su bendrąja programa skiriant papildomų balų vertinamiems programos LIFE pasiūlymams, kuriuose numatoma panaudoti bendrosios programos rezultatus. LIFE standartiniais veiksmų projektais bus remiamas tinkamų ES aplinkos ir klimato politikos įgyvendinimo technologijų ar metodikų plėtojimas, bandymai ir demonstravimas; vėliau šias technologijas ir metodikas bus galima diegti plačiu mastu, naudojantis finansavimu iš kitų šaltinių, įskaitant bendrosios programos lėšas. Pagal bendrąją programą veikianti Europos inovacijų taryba gali teikti paramą naujų proveržio idėjų, kurios gali kilti įgyvendinant programos LIFE projektus, plėtojimui ir komercializacijai.

9. Sinergija su programa „Erasmus“ užtikrinama, kad:

- a) veiklai, skirtai Europos aukštojo mokslo institucijoms stiprinti ir modernizuoti, remti būtų naudojami bendri ištekliai iš bendrosios programos, be kita ko, iš Europos inovacijos ir technologijos instituto, lėšų ir iš programos „Erasmus“ lėšų. Bendrąją programą, kai tikslinga, bus papildoma pagal programą „Erasmus“ teikiama parama Europos universitetų tinklų iniciatyvai – bus remiamas šios iniciatyvos mokslinių tyrimų aspektas. Šiais veiksmais padedama rengti naujas bendras ir integruotas ilgalaikes ir tvarias švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijas, pagrįstas tarpdisciplininiu ir tarpsektoriniu požiūriu siekiant, kad žinių trikampis taptų realybe;

- b) bendrąją programą ir programą „Erasmus“ būtų skatinama švietimo ir mokslinių tyrimų integracija, aukštojo mokslo institucijoms sudarant palankesnes sąlygas rengti ir diegti bendras švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijas ir tinklus, mokymo programas pagrįsti naujausiomis nustatytomis mokslinių tyrimų išvadomis ir metodais, kad visi studentai ir aukštojo mokslo institucijų darbuotojai, visų pirma tyrėjai, galėtų įgyti tiesioginės mokslinių tyrimų patirties, ir remti kitą veiklą, kuria integruojamas aukštasis mokslas, moksliniai tyrimai ir inovacijos.

10. Sinergija su Europos kosmoso programa užtikrinama, kad:

- a) bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti ES kosmoso pradinės ir galutinės grandies sektorių mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai, kurias, be kita ko, galėtų būtų pasinaudota įgyvendinant Europos kosmoso programą; kosmoso mokslinių tyrimų veiksmai pagal programą „Europos horizontas“ būtų įgyvendinami, kai tikslinga, atsižvelgiant į Kosmoso programoje nustatytas viešųjų pirkimų ir subjektų tinkamumo finansuoti nuostatas;
- b) pagal Europos kosmoso programą kaip viešąją gėrybę teikiamais palydovų duomenimis ir paslaugomis būtų naudojamosi siekiant sukurti proveržio sprendimus vykdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą (be kita ko, pagal bendrąją programą), visų pirma susijusius su tvariais maisto ir gamtos išteklių, klimato stebėseną, atmosferos, sausumos, pakrančių ir jūrų aplinka, išmaniaisiais miestais, susietuoju ir automatizuotu judumu, saugumu ir nelaimių valdymu;
- c) pagal programą „Copernicus“ teikiamomis priegios prie duomenų ir informacijos paslaugomis būtų prisidedama prie Europos atvirojo mokslo debesijos ir taip palengvinama tyrėjų, mokslininkų ir novatorių prieiga prie „Copernicus“ duomenų; mokslinių tyrimų infrastruktūros, visų pirma *in situ* stebėjimo tinklai, bus labai svarbūs *in situ* stebėjimo infrastruktūros, būtinos „Copernicus“ paslaugoms teikti, elementai, o mokslinių tyrimų infrastruktūrai bus naudinga teikiant „Copernicus“ paslaugas parengta informacija.

11. Sinergija su Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemone (KVTBP) ir Pasirengimo narystei paramos priemone (toliau – PNPP III) užtikrinama, kad:
- a) bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai KVTBP ir PNPP III srityse, laikantis darnaus vystymosi tikslų;
 - b) pagal bendrąją programą vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kurioje dalyvauja trečiosios valstybės, ir tiksliniai tarptautinio bendradarbiavimo veiksmai būtų derinami ir siejami su tuo pačiu metu pagal KVTBP ir PNPP III vykdomų rezultatų panaudojimo rinkoje ir pajėgumų plėtojimo veiksmų kryptimis, atsižvelgiant į bendrai nustatytus intervencijos poreikius ir sritis.
12. Sinergija su Vidaus saugumo fondu ir sienų valdymo priemone, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą, užtikrinama, kad:
- a) bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai saugumo ir integruoto sienų valdymo srityse;
 - b) Vidaus saugumo fondo ir Integruoto sienų valdymo fondo lėšomis galėtų būti remiamas naujų novatoriškų technologijų ir sprendimų, visų pirma sukurtų įgyvendinant bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, diegimas saugumo mokslinių tyrimų srityje.

13. Sinergija su „InvestEU“ fondu užtikrinama, kad:

- a) pagal bendrąją programą novatoriams, su kuriais susijusi didelė rizika ir kuriems rinkoje nėra teikiamas pakankamas ir perspektyvus finansavimas, būtų teikiamas mišrus finansavimas programos „Europos horizontas“ ir EIC lėšomis. Tuo pačiu metu pagal bendrąją programą bus remiamas veiksmingas mišraus finansavimo privačiojo komponento teikimas per fondus ir tarpininkus, remiamus iš „InvestEU“ fondo ir kitų subjektų lėšų, ir veiksmingas valdymas;
- b) moksliniams tyrimams bei inovacijoms ir MVĮ skirtos „InvestEU“ fondo finansinės priemonės būtų sugrupuotos, visų pirma pagal specialią mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo kryptį ir pagal produktų, diegiamų pagal MVĮ finansavimo kryptį, taip padedant įgyvendinti abiejų programų tikslus.
- c) pagal bendrąją programą būtų teikiama tinkama parama, kuri padėtų perorientuoti EIC lėšomis finansuoti netinkamus projektus, kad, kai aktualu, juos būtų galima finansuoti „InvestEU“ fondo lėšomis.

14. Sinergija su Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos inovacijų fondu (toliau – Inovacijų fondas) užtikrinama, kad:

- a) Inovacijų fondo lėšos būtų tikslingai skiriamos inovacijoms, susijusioms su mažo anglies dioksido kiekio technologijomis ir procesais, įskaitant aplinkai saugų anglies dioksido surinkimą ir naudojimą, kurie padeda gerokai sušvelninti klimato kaitą, taip pat produktams, kuriais pakeičiami daug anglies dioksido išskiriantys produktai, pastangoms skatinti pramonės objektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai saugų CO₂ surinkimą ir geologinį saugojimą, statybą ir eksploatavimą ir novatoriškoms atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijoms bei energijos kaupimo technologijoms;
- b) bendrosios programos, ypač jos II veiklos srities, lėšomis būtų finansuojamas technologijų, galinčių padėti pasiekti ES priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir energetikos bei pramonės pertvarkos tikslus, plėtojimui ir demonstravimui;

- c) Inovacijų fondo lėšomis būtų galima teikti paramą jo atrankos bei sutarčių skyrimo kriterijus atitinkančių projektų, kurių vykdytojai gali būti gavę paramą iš bendrųjų mokslinių tyrimų ir inovacijų programų, demonstravimo etapui.

[15. Sinergija su Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa užtikrinama, kad:

- a) pagal bendrąją programą ir Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programą būtų parengti visapusiški švietimo ir mokymo rėmimo veiksmai (įskaitant programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“), kad Europoje būtų išsaugoti ir ugdomi reikiami įgūdžiai;
- b) pagal bendrąją programą ir Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programą būtų parengti bendri mokslinių tyrimų veiksmai, kuriais daugiausia dėmesio būtų skiriama horizontaliesiems saugaus ir patikimo ne energijos gamybos reikmėms skirto jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimo tokiose srityse kaip medicina, pramonė, žemės ūkis, kosmosas, klimato kaita, saugumas bei avarinė parengtis ir indėlis į branduolinį mokslą, aspektams.]⁴⁵

16. Sinergija su Europos gynybos fondu padedama civiliniams ir gynybos srities moksliniams tyrimams, nors pagal bendrąją programą vykdant veiklą, išskyrus veiklą, patenkančią į Europos gynybos fondo taikymo sritį, dėmesys sutelkiamas tik į taikymą civiliniams tikslams. Bus pašalintas nereikalingas dubliavimas.

⁴⁵ Priklausomai nuo derybų dėl atitinkamo teisės akto rezultatų.